

عنوان مقاله:

معرفی رساله کمال اظهري شیرازی به همراه تحلیل ساختاری و محتوایی آن

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 13، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

فربیا چینی - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات، دانشگاه آزاد واحد کاشان، کاشان، ایران

فاطمه سادات طاهری - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و زبانهای خارجی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

عبدالرضا مدرس زاده - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات، دانشگاه آزاد واحد کاشان، کاشان، ایران

خلاصه مقاله:

در این مقاله، بوداق اظهري شیرازی (ت. ۹۹۱ ق.) و دیوان اشعار وی معرفی شده که نویسنده، آن را رساله کمال نامیده است. درباره این شاعر گمنام عصر صفوی و دیوان اشعار او تاکنون پژوهشی انجام نشده است. کتابت دیوان او از ۱۰۳۰ ق. شروع شد و حداقل سرودن آن تا ۱۰۵۹ ق. طول کشید؛ از این اثر تنها یک نسخه خطی به خط خود شاعر در کتابخانه مدرسه سپهسالار وجود دارد که اینک در دست تصحیح است. نگارنده با رویکردی توصیفی تحلیلی مبتنی بر متن اشعار شاعر و مراجعه به منابع تاریخی عصر صفوی با پاسخ دادن به این پرسش که «اظهري کیست و دیوان اشعارش از نظر ساختاری و محتوایی چه ویژگیهایی دارد؟» میکوشد ضمن معرفی نسخه با تحلیل محتوا و ساختار اشعار شاعر تا حد ممکن به شناخت وی و شعر او کمک کند؛ با بررسیهای انجام شده مشخص میشود، دیوان شاعر دو دیباچه منثور و ۱۰۳۸۵ بیت در قالبهای قصیده، غزل، قطعه، مثنوی و رباعی دارد. قصاید شاعر بیشتر به منقبت خاندان نبوت علیهمالسلام بهویژه امیرمومنان (ع) و مدح سلاطین صفوی اختصاص یافته است. مضمون اصلی غزلها نیز عشق مجازی است که گاهی به وقوعگویی و واسوختسرایی نیز میانجامد. قطعات و مثنویهای او تبیینکننده اندیشهها و وقایع زندگی او و دربردارنده هجو، هزل و مادهتاریخ است. بیشتر رباعیاتش درباره عشق سروده شده است و مفاخرهسرایی در همه قالبهای شعری وی بهفراوانی یافت میشود. افعال و واژههای کهن، تقلید از سبک گذشتگان و توجه به شاعران پیشین بهویژه خاقانی، انوری و حافظ در ساختار صوری و معنایی شعر او آشکار است.

کلمات کلیدی:

نسخه خطی، رساله کمال نامه، اظهري شیرازی، تحلیل ساختاری و محتوایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1265204>

